

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS

KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

- » telefón/fax: 055 – 68 06 180 » mobil: 0908 69 55 31
- » www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
- » IČO: 37 86 72 70 » bankové spojenie: 5519629/5200

Výbor OSN kritizuje Slovensko za diskrimináciu rómskej menšiny

Košice, 14.12.2017

Výbor OSN na odstránenie rasovej diskriminácie (Výbor) vyzval slovenskú vládu, aby prijala účinné opatrenia na odstránenie diskriminácie príslušníkov a príslušníčok rómskej menšiny v rôznych oblastiach života. Vyplýva to zo záverečných zistení, ktoré výbor vydal po svojom novembrovom zasadnutí a diskusii so slovenskou vládou delegáciou v Ženeve.

Výbor vo svojich [záverečných zisteniach](#) venoval okrem iného značnú pozornosť situácii znevýhodnených príslušníkov a príslušníčok rómskej menšiny v zdravotníctve. Od slovenskej vlády požaduje, aby **prijala nevyhnutné opatrenia na odstránenie všetkých foriem diskriminácie rómskej menšiny pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a zabezpečila, aby sa s pacientmi a pacientkami rómskeho pôvodu, a špecificky s rómskymi ženami, zaobchádzalo s rešpektom.** Taktiež požaduje, aby boli všetky dokumentované prípady diskriminácie a násillia v zdravotníctve dôsledne prešetrené. Výbor opätovne venoval pozornosť aj téme **nezákonných sterilizácií rómskych žien** a vyjadril znepokojenie nad tým, že mnohé ženy, ktoré boli v minulosti poškodené touto praxou naďalej čelia prekážkam v prístupe k spravodlivosti.

Výbor tým bezprostredne reagoval na správu [Vakeras - Zorales: Hovoríme nahlas: Skúsenosti rómskych žien so zdravotnou starostlivosťou o reprodukčné zdravie na Slovensku](#), ktorú nedávno vydali mimovládne organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva (POLP) a Centrum pre reprodukčné práva (CRR). Správa popísala skúsenosti rómskych žien s diskrimináciou, ponižovaním a násillím v zdravotníckych zariadeniach gynekologickej a pôrodnej starostlivosti na východnom Slovensku.

„Teší nás, že Výbor na zasadnutí so slovenskou vládou aj vo svojich zisteniach upozornil na doteraz prehliadaný problém diskriminácie, ponižovania a násillia voči znevýhodneným, rómskym ženám v slovenskom zdravotníctve. Mnoho rómskych žien nám o svojich negatívnych skúsenostiach otvorene hovorilo. Veríme, že slovenská vláda odporúčania Výboru v tejto oblasti nebude brať na ľahkú váhu,“ povedala terénna pracovníčka POLP a rómska aktivistka Agáta Duchoňová.

Výbor poukázal aj na mnohé ďalšie závažné a neriešené problémy v oblasti ochrany ľudských práv rómskej menšiny na Slovensku. Informácie v tomto smere mu vo svojej [alternatívnej správe](#) poskytla aj POLP.

Výbor vyjadril znepokojenie nad pretrvávajúcimi prípadmi policajného násillia voči príslušníkom etnických menšín a obzvlášť rómskej menšiny a nad tým, že väčšina týchto prípadov nie je riadne vyšetrená. Vyjadril hlboké poľutovanie nad tým, že **vláda ignorovala jeho predošlé odporúčanie, týkajúce sa potreby zriadenia nezávislej inštitúcie na vyšetrovanie trestnej činnosti príslušníkov polície.** Tá by mala nahradiť súčasnú sekciu kontroly a inšpekčnej služby fungujúcu

v inštitucionálnom rámci ministerstva vnútra. Vláde odporučil, aby **urýchlila proces vytvorenia plne nezávislej inštitúcie** v tomto smere.

Výbor sa vo svojich zisteniach vyjadril aj vážne znepokojenie nad pretrvávajúcou **diskrimináciou a segregáciou rómskych detí** v slovenskom školstve, ktorú vníma ako rozšírenú a systematickú. Vládu nabáda k tomu, aby zintenzívnila svoje úsilie **zabezpečiť rómskym deťom rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu**.

Výbor ďalej od vlády požaduje, aby zlepšila životné podmienky sociálne znevýhodnených príslušníkov a príslušníčok rómskej menšiny a odstraňovala ich **segregáciu v bývaní, zlepšila uplatňovanie antidiskriminačnej legislatívy** zo strany súdov v praxi, vrátane riešenia **prieťahov v súdnych konaniach**.

Výbor na odstránenie rasovej diskriminácie (CERD) je orgánom OSN pozostávajúcim z nezávislých expertov a expertiek, dohliadajúcich na dodržiavanie Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie jeho zmluvnými štátmi. Dodržiavanie Dohovoru Slovenskom Výbor posudzoval na zasadnutí so slovenskou vládou delegáciou v dňoch 28. - 29. novembra 2017 v Ženeve. Stalo sa tak opätovne po viac než štyroch rokoch. Zasadnutiu predchádzalo zaslanie periodickej správy slovenskej vlády, v ktorej zhrnula prijaté opatrenia na ochranu práv etnických menšín z ostatných rokov a dosiahnutý pokrok v tejto oblasti.

POLP vyzýva vládu, aby odporúčania výboru premietla do konkrétnych vládnych politík a opatrení.

„Zo zistení výboru je zrejmé, že slovenská vláda musí urobiť na ochranu ľudských práv rasových a etnických menšín u nás podstatne viac, ako doteraz. Obzvlášť ohrozenou skupinou v tomto smere naďalej zostávajú sociálne vylúčení Rómovia a Rómky, ktorí čelia diskriminácii v rôznych oblastiach života. Napriek prijatým akčným plánom či realizovaným projektom sa situácia v tejto oblasti za ostatné roky stále neposunula výraznejšie k lepšiemu. Je situácia ľudí v mnohých znevýhodnených rómskych komunitách iná ako pred desiatimi rokmi a majú dnes šancu vymaniť sa z chudoby? Sú prípady policajného násillia riadne vyšetrené? Majú znevýhodnené rómske deti šancu vzdelávať sa s ostatnými deťmi? Odškodnila vláda nezákonne sterilizované rómske ženy? Výbor chce konečne vidieť konkrétne a hmatateľne pozitívne zmeny a o tie sa musí vláda intenzívne usilovať,“ uviedol ďalej k zisteniam výboru Štefan Ivanco, programový koordinátor POLP.

Kontakty:

Štefan Ivanco, programový koordinátor Poradne pre občianske a ľudské práva: 0908 695 531, poradna@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny vrátane viacnásobnej diskriminácie rómskych žien v rôznych oblastiach života na Slovensku. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov a vo vybraných prípadoch sprostredkováva bezplatné právne zastupovanie v konaniach pred súdmi. **Web:** www.poradna-prava.sk. Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).